

STANOVISKO

Českomoravské konfederace odborových svazů k Návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Obecně k návrhu

I. Úvodem

ČMKOS vstoupila do připomínkového řízení klíčové novely zákona č. 586/1992 Sb. s velkou nadějí. ČMKOS byla v posledních deseti letech prakticky jediným výrazným kritikem daňových reforem předchozích vládních koalic. Reformy vedoucích k postupné deformaci a destrukci daňového systému České republiky.

ČMKOS kritizovala výrazné snižování daní vysokopříjmovým skupinám obyvatelstva a přenášení daňového břemene na středně a nízkopříjmové skupiny, kritizovala celkový pokles míry přerozdělení, záměrné posilování podílu nepřímých daní na úkor daní přímých a majetkových v daňovém inkasu, vystupovala proti všem typům privilegií – privilegií umožňujících některým zájmovým skupinám či jednotlivcům být zdaněni méně než ostatní, kritizovala neochotu předchozích vlád přijmout zásadní a účinná opatření v boji proti daňovým únikům, upozorňovala na negativní důsledky systematického snižování daní pro veřejné finance aj. Bylo toho prostě mnoho, před čím ČMKOS v předchozích letech varovala, co kritizovala a proti čemu bojovala. Velmi pozitivně proto přijala programové prohlášení nové vlády, ve kterém nacházela stejné myšlenky, které sama dlouhodobě zastává a prosazuje. Netrpělivě a s nadějí proto očekávala první „nápravnou“ daňovou novelu – novelu, která by měla prokázat, jak to současná vládní koalice se svými sliby myslí vážně. Je velmi vhodné, že se touto novelou stala právě novela klíčového zákona 586/1992 Sb., o dani z příjmů.

ČMKOS chápe, že se v daňovém systému nahromadilo tolik problémů, že je nejde vyřešit najednou. ČMKOS však odmítá argumentaci různých zájmových skupin, které jsou schopny i za využívání nejrůznějších polopravd hájit neobhajitelné a pod záminkou různých společenských diskusí a údajné nutnosti dalších a dalších „analýz“ bránit současný nepřehledný, složitý, nespravedlivý a neefektivní daňový systém. Systém, v jehož stinných zákoutích se umí velmi efektivně pohybovat a z něj profitovat.

Českomoravská konfederace odborových svazů se přihlásila plně k nápravě daňového systému a chce se na něm aktivně podílet. Proto přistoupila s pochopením k návrhu novely zákona č. 586/1992 Sb., a dalších doprovodných zákonů jako k prvnímu kroku, který by měl – vzhledem k nebezpečí z prodlení - řešit především nejaktuálnější problémy daňové soustavy.

ČMKOS přivítala snahu novely zákona č. 586/1992 Sb., o zpřesnění daňových režimů vyplývajících z čerstvé rekodifikace soukromého práva a samozřejmě i realizaci části priorit programového prohlášení vlády – zvýšení slevy na druhé a další dítě a obnovení základní slevy u pracujících důchodců. **Především však, a to s opravdu velkou nadějí, čekala na zásadní změnu doposud platného zákona č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů, ve znění pozdějších předpisů („JIM“).** Zákona, který je přímo krystalickým vyjádřením a završením všech negativních trendů a postupů, které se v našem daňovém systému v posledních deseti letech objevily:

- obsahuje výrazné (ve vztahu ke stabilitě veřejných rozpočtů přímo destruktivní) snížení daňových příjmů. Pokud by nedošlo k zásadní revizi opatření tohoto zákona, byl by jeho

přímý dopad do veřejných financí v roce 2015 minimálně -20 mld. Kč. Jde o kumulovaný vliv výrazného poklesu snížení sociálního (částečně i zdravotního) pojištění u OSVČ a hlavně o pokles zdanění daní z příjmu fyzických osob,

- obsahuje prohloubení deformaci daňové prostředí v porovnání mezi OSVČ a zaměstnanci, a tím vyvolává výrazné riziko dalších odvozených negativních dopadů do výběru daní a pojistného. Zákon totiž předpokládal výrazný pokles sazeb pojistného na sociální pojištění pro OSVČ z 29,2 % na 6,5 %, při zdvojnásobení vyměřovacího základu. To znamenalo pokles zatížení OSVČ sociálním pojistným zhruba na polovinu z dnešní, již beztak nízké úrovně,

- obsahuje celou baterii daňových opatření zaměřených proti zaměstnancům a odborům. Důsledkem zvýšení sazby pojistného na zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem o 2 % (při recipročním snížení u zaměstnavatele) bylo přímé zvýšení již tak vysokého zdanění mezd a platů u zaměstnanců. Obsahuje však odbourání i toho minima daňových zvýhodnění, která zaměstnancům současný daňový systém (na rozdíl od štedré podpory jiným skupinám) poskytuje. Tím útočí především na sociální partnerství, kolektivní vyjednávání a výrazně oslabuje postavení odborů ve společnosti.

Českomoravská konfederace odborových svazů se postavila proti tomuto zákonu již v době, kdy se objevil v připomínkovém řízení a od té doby své přesvědčení o škodlivosti zákona č. 458/2011 Sb. nezměnila. Přivítala, že se strany nové vládní koalice zcela jednoznačně v koaliční dohodě a následně v programovém prohlášení vlády přihlásily k jeho zrušení.

ČMKOS však tento slib už záhy – při projednávání legislativního plánu vlády - musela vládě připomenout. V tomto plánu se totiž přislíbené zrušení zákona č. 458/2011 Sb. neobjevilo. Při následném jednání mezi vedením ČMKOS a vedením ministerstva financí bylo ze strany MF ČR vysvětleno, že z legislativních důvodů celkové zrušení uvedeného zákona není možné. Bylo však přislíbeno, že kontroverzní části zákona budou odstraněny prostřednictvím novel jeho jednotlivých "komponentů". ČMKOS při jednání upozornila, že podle jejího názoru toto řešení výrazně zkomplikuje legislativní proces a bude vysoce náročné na detailní kontrolu každého novelizačního návrhu.

Toto riziko se také bezezbytku naplnilo. Po předložení novely zákona č. 586/1992 Sb., totiž dnes **vůbec není jasné, jak vypadá „zbytkový“ zákon č. 458/2011 Sb., který má platit od 31. 12. 2014.** To, že nové znění zákona č. 458/2011 Sb., není součástí novely zákona č. 586/1992 Sb., předložené do vnějšího připomínkového řízení považuje ČMKOS za chybu a **požaduje aktuální znění zákona č. 458/2011 Sb., předložit do vnějšího připomínkového řízení. ČMKOS k tomuto požadavku vedou zásadní důvody, které jsou osvětleny v následující části.**

Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.

II. Zásadní koncepční pozice ČMKOS k návrhu novely zákona č. 586/1992 Sb.

Ještě před vlastním stanoviskem k danému zákonu považuje ČMKOS za nezbytné upozornit na jeden poměrně závažný problém spojený s tímto zákonem. Problém, který v některých ohledech neguje vnější připomínkové řízení. Jde o to, že do vnějšího připomínkového řízení byl vládní koalicí předložen materiál, který se v některých důležitých parametrech mění na základě paralelně probíhající „veřejné“ diskuse či diskuse v koalici ještě před ukončením vnějšího připomínkového řízení. Není tedy dostatečně jasné, k čemu se máme ve vnějším připomínkovém řízení vůbec vyjadřovat (lépe řečeno, zda nová řešení prezentovaná ve sdělovacích prostředcích jsou již konečná). To se týká jak výše slevy na druhé a další dítě, tak především tzv. paušálních odpočtů u OSVČ.

ČMKOS vnímá, že předložený zákon je veden především snahou o odvrácení dopadů zákona č. 500/2012 Sb., o změně daňových, pojistných a dalších zákonů, v souvislosti se snižováním schodků veřejných rozpočtů, ve znění zákonného opatření č. 340/2013 Sb. („zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů“). Reakce na tyto zákony také tvoří jádro novely. Nicméně upozorňuje, že neustupuje od svých dlouhodobých požadavků na zásadní nápravu zdanění v České republice a své zásadní návrhy uplatní při následné novele zákona.

Základní opatření předložené novely směřující k nápravě zákona č. 458/2011 Sb. tj. k zamezení poklesu zdanění u daně z příjmu fyzických osob, k zamezení poklesu sociálního a zdravotního pojištění u OSVČ a k zamezení zvýšení pojistného na zdravotní pojištění u zaměstnanců o 2 % (při souběžném snížení pojištění hrazeného zaměstnavateli o 2 %) jsou plně v souladu s dlouhodobými požadavky ČMKOS, a ČMKOS je tedy plně podporuje.

Stejně tak podporuje i úpravy spojené s doplněním nebo zpřesněním režimů nastavených v závislosti na rekodifikaci soukromého práva a (s výhradou uvedenou výše) také realizaci části priorit programového prohlášení vlády.

ČMKOS však nesouhlasí a souhlasit nemůže s celkovým způsobem nápravy negativních dopadů zákona č. 458/2011 Sb., tak jak je provedena v předkládané novelizaci zákona č. 586/1992 Sb.

Předložená novela pod hlavičkou „Dokončující úpravy v návaznosti na záměry v odstraňování daňových výjimek, realizovaných prostřednictvím platného zákona 458/2011 Sb. o jednom inkasním místě bez jakýchkoli pochybností, variant, propočtů či rozborů přejímá plné znění všech opatření zákona č. 458/2011 Sb., která byla minulou vládní koalicí vtělena jako nástroj boje proti zaměstnancům a odborům.

Byla zaměřena na odbourání i toho minima daňových zvýhodnění, která zaměstnancům současný daňový systém (na rozdíl od štedré podpory jiným skupinám) umožňuje. Tím nelze předloženou novelu zákona vnímat jinak než jako hrubý útok na sociální partnerství, kolektivní vyjednávání a odbory. Tím, že návrh beze zbytku přebírá tato opatření, přebírá současná vládní koalice politiku předchozí koalice ODS-TOP09-LIDEM/VV – tedy v naprostém rozporu se svými předvolebními sliby.

Jedná se především o rozsáhlou redukci osvobození některých příjmů od daně (což do budoucna znamená, že se tyto příjmy budou nejen zatěžovat daní z příjmů, ale též pojistným na sociální a zdravotní pojištění) ale nejen o ně.

Českomoravská konfederace odborových svazů se cítí tímto postupem, který je v příkrém rozporu se slibem vládní koalice obsaženým v programovém prohlášení vlády, oklamána. Dokonce je možno vznést otázku, zda v pozadí za odmítnutím celkového zrušení zákon č. 458/2011 Sb., nebyla ve skutečnosti snaha o jednoduché „zkopírování“ těchto antizaměstnaneckých a antidobrových opatření do nového zákona?

I když konkrétní výhrady a návrhy na změny budou obsaženy v následující podrobné příloze, uvádíme zde ty nejkřiklavější návrhy směřující proti zaměstnancům, a odborům: Se všemi vyjadřuje ČMKOS **zásadní nesouhlas** a žádá u dotčených oblastí zachovat stav roku 2014. Podívejme se, co všechno stojí předkladateli za to, aby to zredukoval, omezil či zrušil:

V zákoně č. 586/1992 Sb. se jedná především o následující opatření:

- zrušení osvobození od daně za plnění poskytovaná ozbrojenými silami, vojákům v základní službě, studentům škol, vojákům v záloze povoláním na cvičení atd. (§ 4 odst. 1. písm. m),
- zrušení osvobození od daně kázeňských odměn poskytovaných příslušníkům ozbrojených sil, odchodné u vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů (§ 4 odst. 1. písm. n),

- výrazné omezení možnosti osvobození od daně nepeněžních plnění poskytovaných zaměstnavatelem zaměstnancům z fondu kulturních a sociálních potřeb (FKSP), ze sociálního fondu, resp. ze zisku po zdanění (§ 6 odst. 9. písm. d) ¹,
- zrušení osvobození od daně u tzv. režijních jízdenek (§ 6, odst. 9, písm. e)),
- zrušení osvobození od daně hodnoty přechodného ubytování při pracovní cestě poskytovaná jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem (§ 6 odst. 9 písm. i),
- zrušení možnosti odečíst od základu daně zaplacené členské příspěvky zaplacené ve zdaňovacím období členem odborové organizace odborové organizaci (§ 15 odst. 7),
- zrušení možnosti odečíst od základu daně náklady na zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání (§ 15 odst. 8),

V zákonech č. 592/1992 Sb., o pojistném na zdravotní pojištění a č. 589/1992 Sb., o sociálním zabezpečení se zachovává nový základ pro pojistné rozšířený zákonem č. 458/2011 Sb., o odstupné a další odstupné, odchodné a odměna při skončení funkčního období podle zvláštních předpisů a poskytnutá jednorázová sociální výpomoc.

Českomoravská konfederace odborových svazů zásadně nesouhlasí s návrhem Ministerstva financí na zavedení jednotné sazby na pojistné na úrazové pojištění ve výši 0,4. Českomoravská konfederace odborových svazů vždy očekávala od zavedení úrazového pojištění v České republice i vytvoření prostředků na prevenci úrazů. Hlavní smysl zavedení úrazového pojištění v České republice vždy ČMKOS spatřovala v zavedení pojišťovacích nástrojů, které jsou v této oblasti tradiční a efektivně napomáhají předcházení vzniku, popř. snižování počtu pracovních úrazů a nemocí z povolání, motivují zaměstnavatele k větší péči o BOZP a vytvářejí podmínky pro rychlý návrat zaměstnanců do práce (prevence, rehabilitace, diferencovaná sazby pojistného, bonus-malus apod.). Zavedení jednotné sazby pojistného by vedlo k naprosté degradaci tohoto systému. Zaměstnavatelé, kteří nedbají na bezpečnost a ochranu zdraví svých zaměstnanců by platili stejnou výši pojistného jako zaměstnavatelé, pro které je bezpečnost a ochrana zdraví při práci prioritou.

Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.

Podle čl. 54 odst. 9 písm. a) Legislativních pravidel vlády se, pokud byl účinný právní předpis novelizován a novela nabyla platnosti, nikoliv však účinnosti a právní úpravu obsaženou v novele je třeba změnit, postupuje tak, že právní předpis se novelizuje v platném znění, novelizační bod, který mění příslušné ustanovení právního předpisu jiným způsobem než novelizační bod obsažený v již platné a neúčinné novele, nabude účinnosti podle potřeby buď dříve nebo ke stejnému termínu jako novelizační bod obsažený v již platné a neúčinné novele a tento novelizační bod obsažený v již platné a neúčinné novele se ke dni nabytí účinnosti nově navržené novely zruší, a to v případě, kdy je záměrem, aby právní úprava navržená v nově navržené novele nahradila úpravu v již platné a neúčinné novele.

Tomuto postupu by měla odpovídat například novelizace navržená v čl. I bodech 30 až 36 předkládaného materiálu. Uvedená novelizace však nevychází z platného znění zákona č. 586/1992 Sb., ve znění zákona č. 458/2011 Sb. Znění zákona, které má být platným zněním s vyznačenými změnami, sice odpovídá znění po novelizaci zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb., nikoliv však znění po novelizaci zákonem č. 458/2011 Sb. Navržené novelizační body v předloženém materiálu tak vlastně ruší a mění jiné pododstavce, než měl navrhovatel v úmyslu.

¹ Mimořádně tím, že dojde k výraznému omezení možnosti využívání těchto plnění, nové ustanovení o osvobození od daně nepeněžních plnění poskytovaná zaměstnavatelem za účelem použití zařízení péče o děti v předškolním věku (nový § 6 odst. 9 písm. e), kterým koalice údajně naplňuje svůj volební program, je ve skutečnosti výsměchem.

Proto doporučujeme provést revizi předkládaného materiálu, a případně upravit další novelizační body tak, aby navrhované změny byly v souladu s čl. 54 odst. 9 písm. a) Legislativních pravidel vlády.

K jednotlivým ustanovením

K Části PRVNÍ

Změna zákona o daních z příjmů

Čl. I

1) K bodu 22 - § 4a návrhu: Přesunutí majetkového prospěchu při bezúročném zápůjčce z § 3 do § 4a, nové písm. n) v § 4a. Požadujeme v § 4a písm. n) doplnit o nový bod 5., který zní:

§ 4a písm. n) bod 5 zní: „se jedná o příjem od veřejně prospěšného poplatníka na překlenutí tíživé sociální situace.“.

Odůvodnění:

Mnohé odborové organizace vedle sociálních podpor poskytují svým členům i návratné sociální výpomoci (zápůjčky) na překlenutí tíživé sociální situace. Může se jednat o zdravotní důvody, nevyplacené mzdy

Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.

2) K bodu 10. ČMKOS zásadně nesouhlasí se zrušením ustanovení § 4 odst. 1 písm. m) a n) a požaduje jejich zachování.

§ 4 odst. 1 písm. m) zní: „plnění poskytovaná ozbrojenými silami vojákům v základní (náhradní) službě 3a), žákům škol, kteří nejsou vojáky v činné službě, vojákům v záloze povolaným na cvičení a vojákům v aktivní záloze dobrovolné podle zvláštních právních předpisů,“.

§ 4 odst. 1 písm. n) zní: „kázeňské odměny poskytované příslušníkům ozbrojených sil a bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů 3), odchodné u vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů,“.

Odůvodnění:

V důvodové zprávě se uvádí, že z legislativně technického důvodu se zrušení daňového osvobození přenáší ze zákona č. 458/2011 Sb. do této novely. Věcný rozsah byl projednán a schválen v rámci legislativního procesu k tomuto zákonu a zůstává zachován.

Je skutečně pravda, že zákonem č. 458/2011 Sb. bylo zrušeno osvobození od daně - *u plnění poskytovaných ozbrojenými silami vojákům v základní (náhradní) službě, žákům škol, kteří nejsou vojáky v činné službě, vojákům v záloze povolaným na cvičení a vojákům v aktivní záloze dobrovolné podle zvláštních právních předpisů*- § 4 odst. 1 písm. m) a *u kázeňské odměny poskytované příslušníkům ozbrojených sil a bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů a u odchodného u vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů* - § 4 odst. 1 písm. n).

Novela zákona předložena do vnějšího připomínkového řízení však vůbec nebere v úvahu, že ustanovení § 4 odst. 1 zákona o daních z příjmů bylo zákonným opatřením Senátu č. 344/2013 Sb., o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů, které schválila Poslanecká sněmovna usnesením č. 382/2013 Sb., o schválení zákonného opatření Senátu ze dne 27. listopadu 2013, komplexně změněno a kázeňské odměny a odchodné

poskytované příslušníkům bezpečnostních sborů jsou opět osvobozeny od daně z příjmu fyzických osob.

S ohledem na výše uvedené, je nepochopitelné, proč má být znovu rušeno to, co po Nečasové vládě již napravil Senát a návazně schválila i Poslanecká sněmovna. Jen těžko si lze představit, že by Senát a Poslanecká sněmovna byly po tom, co před několika měsíci schválila Poslanecká sněmovna nové znění § 4 odst. 1 v zákonném opatření Senátu, ochotny tuto úpravu opět rušit.

ČMKOS trvá na zachování úpravy platné pro rok 2014.

Výše uvedené osvobození od daně z příjmů podle písmen m) a n) bylo zákonem č. 458/2011 Sb. nahrazeno novou výjimkou, a to osvobozením od daně u odměn, odchodného, starobního důchodu, důchodu, příspěvku, naturálního plnění a náhrady výdajů poskytovaných z rozpočtu Evropské unie poslanci nebo bývalému poslanci Evropského parlamentu, zvolenému na území České republiky, a dále u zaopatření a náhrady výdajů poskytovaných z rozpočtu Evropské unie pozůstalému manželovi nebo manželce nebo registrovanému partnerovi nebo partnerce a nezaopatřeným dětem v případě úmrtí poslance Evropského parlamentu zvoleného na území České republiky a u příjmu plynoucího ve formě zaměstnaneckého bonusu nebo daňového bonusu, aniž by byla tato změna v důvodové zprávě jakkoliv vysvětlena.

Kázeňskou odměnu je možné například podle § 49 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů udělit příslušníkovi za projevení osobní statečnosti nebo za splnění zvláště významného služebního úkolu anebo za účelem ocenění příkladného plnění služebních povinností. Kázeňskou odměnou pak je písemná pochvala, peněžitý nebo věcný dar, anebo udělení služební medaile.

Z uvedeného vyplývá, že některý druh kázeňské odměny ani není možné podrobit dani z příjmu. S ohledem na taxativní výčet možností, ve kterých případech je možné kázeňskou odměnu udělit, je tento institut využíván minimálně, proto je zrušením daňové výhody u kázeňské odměny podle našeho názoru možné očekávat jen minimální přínos do státního rozpočtu.

Odchodné je například podle zákona č. 361/2003 Sb. jednorázovým peněžním nárokem příslušníka bezpečnostního sboru, který vzniká nejdříve po 6 letech trvání služebního poměru, nikoliv však v případech, že byl příslušník pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně, nebo že bylo v řízení o úmyslném trestném činu pravomocně rozhodnuto o podmíněném zastavení jeho trestního stíhání, nebo že bylo pravomocně schváleno narovnání, nebo že bylo pravomocně rozhodnuto o podmíněném odložení návrhu na potrestání a jednání, kterým trestný čin spáchal, je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka, anebo že příslušník porušil služební slib tím, že se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a je způsobilé ohrozit dobrou pověst bezpečnostního sboru. Pro poskytování odchodného je navíc stanovena omezující hranice. Výše odchodného totiž nesmí přesáhnout šestinásobek průměrného hrubého měsíčního služebního příjmu.

Jedním ze znaků právního státu je i princip právní jistoty a ochrany důvěry občana v právo. Jak je již uvedeno výše, bylo osvobození od daně z příjmů podle § 4 odst. 1 písm. m) a n) zákona o daních z příjmů zrušeno zákonem č. 458/2011 Sb. s účinností od 1. ledna 2015, aby bylo následně zákonným opatřením opětovně obnoveno, a nyní se znovu navrhuje jeho zrušení, což principu právní jistoty určitě neprospívá. Jsme proto přesvědčeni, že i opětovné zdanění kázeňských odměn a odchodného je opatřením, které svými negativními důsledky přesáhne pozitiva, které představuje veřejný zájem na tomto zdanění. Navíc například zdanění kázeňské odměny dopadne na ty příslušníky, kteří nejlépe plní své povinnosti.

Zavedení daně z příjmů u kázeňských odměn, odchodného a naturálních náležitostí, zvláštních požitků poskytovaných příslušníkům bezpečnostních sborů a náhrady majetkové újmy

tak znamená další snížení jejich příjmů. **Proto se zrušením daňového osvobození zejména u uvedených položek zásadně nesouhlasíme**

Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.

3) K bodu 31 - § 6 odst. 9 písm. d). ČMKOS zásadně nesouhlasí s navrženou úpravou a požadujeme upravit následovně:

§ 6 odst. 9 písm. d) zní: „nepeněžní plnění poskytovaná zaměstnavatelem zaměstnanci z fondu kulturních a sociálních potřeb, ze sociálního fondu, ze zisku (příjmu) po jeho zdanění anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, a to:

1. ve formě použití zdravotnických a vzdělávacích zařízení, závodní knihovny tělovýchovných a sportovních zařízení, **zařízení péče a služeb pro děti předškolního věku**, poskytnutí příspěvku na kulturní pořady a sportovní akce, včetně plnění zaměstnanci pro jeho rodinného příslušníka,

2. použití rekreačních zařízení, poskytnutí příspěvku na rekreace a zájezdy, včetně plnění zaměstnanci pro jeho rodinného příslušníka, a to do úhrnné výše 20 000 Kč za kalendářní rok,“

Odůvodnění

Snížení ročního limitu příspěvku na rekreace na 10 000 Kč a jeho rozšíření i na nepeněžní příspěvky na využívání zdravotnických a vzdělávacích zařízení, závodní knihovny, tělovýchovných a sportovních zařízení a na kulturní pořady a sportovní akce, (tedy na veškeré příspěvky s výjimkou příspěvku na využívání zařízení pro děti předškolního věku) je pro ČMKOS zásadně nepřijatelné, a to z následujících důvodů:

- **Existence limitu vyžaduje zavedení samostatné evidence pro každého zaměstnance.** Tzn. zaměstnavatel bude nucen veškeré náklady při pořádání hromadných kulturních a sportovních akcí, náklady na nákup literatury pro závodní knihovnu, náklady spojené s využíváním permanentek na kulturní pořady apod. rozdělit na příjem pro jednotlivé zaměstnance. **Pro zaměstnavatele to bude nejenom časově, ale i administrativně a finančně náročné. Jde o opatření, které je v přímém rozporu se záměrem vlády nezvyšovat administrativou zátěž na straně zaměstnavatelů.**
- **Zavedení limitu na zaměstnanecké benefity sníží ochotu zaměstnavatelů přispívat zaměstnancům na zlepšování podmínek pro sladování pracovního a rodinného života a vzdělávání.** Tzn. toto opatření bude mít negativní dopad na spokojenost a produktivitu zaměstnanců a na jejich dřívější návrat (zejména matek) do zaměstnání po rodičovské dovolené.
- **Při překročení limitu dojde v důsledku zdanění a odvodu na zdravotní a sociální pojištění k výraznému zdražení těchto příspěvků.**
- **Dosavadní ustanovení je naprosto bezproblémové** a MF nezdůvodnilo, proč k tomuto kroku přistupuje. Nejedná se žádné zjednodušení, ale naopak. Stávající znění není rovněž žádnou překážkou pro případnou realizaci JIM.

Tímto i nové vedení MF pokračuje v destrukčních praktikách bývalého ministra Miroslava Kalouska. Převzetím původního znění ohledně zavedení limitu nesmyslně zdražuje a komplikuje zaměstnavatelům snahu přispívat svým zaměstnancům na zlepšování podmínek pro rehabilitaci, další vzdělávání a lepší sladování pracovního a osobního život a s negativním dopadem na produktivitu práce.

Poznamenáváme, že hromadné kulturní či sportovní- rekreační akce pořádané zaměstnavatelem pro své zaměstnance s cílem stmelení pracovních kolektivů, vzájemného poznávání, a tím lepší vzájemné spolupráce atd. se v rozvinutých ekonomikách považují za náklad

zaměstnavatele a u zaměstnance i příp. rodinného příslušníka jde o plnění od daně osvobozené. Zavedení limitu pro plnění z FKSP (po snížení jeho tvorby) je zbytečné byrokratické opatření, protože šance jednotlivce na jeho dosažení minimální. Sociální fond v podnikatelské sféře se tvoří ze zisku po zdanění a osvobození od daně a odvodů slouží jako motivace zaměstnavatelů zlepšovat pracovní podmínky svých zaměstnanců.

Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.

4) K bodu 31 - § 6 odst. 9 písmeno e). ČMKOS požaduje zrušit a znění zapracovat do § 6 odst. 9 písm. d) – viz stanovisko k bodu č. 31.

Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.

5) K bodu 32. ČMKOS zásadně odmítá zrušení osvobození od daně režijních výhod pro zaměstnance a jejich rodinné příslušníky ve veřejné osobní dopravě a požadujeme dosavadní ustanovení § 6 odst. 9 písm. e) zachovat.

§ 6 odst. 9 písm. e) zní: „zvýhodnění poskytovaná zaměstnavatelem provozujícím veřejnou dopravu osob svým zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům ve formě bezplatných nebo zlevněných jízdenek,“

Odůvodnění:

Jde o výhodu, která je v Evropě obvyklou a v ČR historicky danou. **ČMKOS proto zásadně odmítá její rušení.** Zároveň neodmyslitelně patří k úrovni podnikové kultury v odvětví osobní dopravy a současně slouží jako kompenzace podprůměrných mezd řidičů ve veřejné osobní dopravě, vzhledem k celkovému množství odpracovaných hodin. Kromě toho navrhované zrušení osvobození sebou přinese značné administrativní problémy spojené s oceňováním tohoto nepeněžního plnění, tzn., že ve svém důsledku jde o návrh, který je v rozporu se záměrem předkladatele zjednodušit daňový systém a nezvyšovat administrativní zátěž zaměstnavatelů.

Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.

6) K bodu 33. ČMKOS zásadně odmítá zrušení osvobození od daně nepeněžních darů pro zaměstnance a požadujeme dosavadní ustanovení § 6 odst. 9 písm. g) zachovat.

§ 6 odst. 9 písm. g) zní: „hodnota nepeněžního bezúplatného plnění poskytovaného z fondu kulturních a sociálních potřeb podle příslušného předpisu, 6a) u zaměstnavatelů, na které se tento předpis nevztahuje, hodnota nepeněžního bezúplatného plnění poskytovaného za obdobných podmínek ze sociálních fondů nebo ze zisku (příjmu) po jeho zdanění, anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, a to až do úhrnné výše 2000 Kč ročně u každého zaměstnance,“

Odůvodnění

Dosavadní minimální osvobození věcných darů stanovených při životních a pracovních výročích 50 a při odchodu do důchodu z FKSP (sociálního fondu) v úhrnu do 2 000 Kč ročně je naprosto bezproblémové ustanovení a není jasné, o jaké zjednodušení či nezbytnost pro případnou budoucí realizaci JIM se jedná. Navíc inflace částku zavedenou již před rokem 1993 stejně znehodnocuje. **Proto trváme na zachování daňového osvobození věcných darů k významným životním a pracovním výročím zaměstnance a při mimořádných aktivitách,** např. za pomoci při likvidaci požáru apod. (poskytovaných podle vyhlášky č. 114/2005 a 310/1995 o FKSP). Roční limit pro nepeněžní dary ve výši 2 000 Kč platí beze změny již od roku 1993, nevyvolává problémy a má spíše symbolický charakter.

Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.

7) K bodu 34 - § 6 odst. 9 písm. h) až k)

ČMKOS zásadně nesouhlasí se zrušením osvobození v § 6 odst. 9 písm. h) a i) požaduje zachovat rozsah osvobození účinný v roce 2014. To znamená, požaduje:

§ 6 odst. 9 písmeno h) zní: „peněžního plnění za výstrojní a proviantní náležitosti poskytovaného příslušníkům ozbrojených sil a naturálních náležitostí, zvláštních požitků poskytovaných příslušníkům bezpečnostních sborů a náhrady majetkové újmy podle zvláštního právního předpisu,“,

Odůvodnění

Odkazujeme na odůvodnění k bodu 10. S ohledem na výše uvedené a také na to, že vláda snížení tarifů u příslušníků bezpečnostních sborů předchozí vládou podrobila kritice a má v úmyslu alespoň částečně tuto ztrátu na výdělku kompenzovat (nyní se hovoří o pouhých 3,5 %), není jasné, neboť důvodová zpráva vysvětlení neobsahuje, proč má být zrušeno to, co měl po předchozí vládě zřejmě v úmyslu napravit Senát zákonným opatřením, které poté schválila Poslanecká sněmovna.

Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.

§ 6 odst. 9 písmeno i) zní: „hodnota přechodného ubytování, nejde-li o ubytování při pracovní cestě, poskytovaná jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem zaměstnancům v souvislosti s výkonem práce, pokud obec přechodného ubytování není shodná s obcí, kde má zaměstnanec bydliště, a to maximálně do výše 3 500 Kč měsíčně,“,

Odůvodnění:

ČMKOS zásadně odmítá zrušení daňového osvobození přechodného ubytování mimo místo bydliště zaměstnance, jde to krok, který oslabí mobilitu pracovní síly (hledání práce mimo obvod bydliště, kam není reálně denně dojíždět a nemá smysl se bezhlavě stěhovat třeba ve zkušební době apod.). Dosavadní daňové osvobození přechodného ubytování nevyvolává administrativní složitosti ani nijak nenarušuje případný záměr zavedení JIM. Naopak přispívá k mobilitě zejména mladých zaměstnanců - nejedná se jen o hotelové ubytování ale hlavně o klasické ubytování v zařízeních pro přechodné ubytování. Např. pro zaměstnance s hypotékou na byt není jednoduché vyměnit si tento byt za jiný v jiném místě a jediným řešením při hledání práce (mimo bydliště) je proto přechodné ubytování. (Kromě toho díky povinnému pojistnému z hodnoty přechodného ubytování bude zaměstnanec lépe pojištěn nemocensky a důchodově oproti zaměstnanci, co dojíždí). U poslanců jsou v celé míře tyto výhody zachovány.

Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.

8) K bodu 35 - § 6 odst. 9 písm. n) se zrušuje

§ 6 odst. 9 písm. n) zní: odstupné podle vyhlášky č. 19/1991 Sb., o pracovním uplatnění a hmotném zabezpečení pracovníků v hornictví dlouhodobě nezpůsobilých k dosavadní práci, vyplácené pracovníkům přeřazeným nebo uvolněným ze zdravotních důvodů pro pracovní riziko, nemoc z povolání, pracovní úraz nebo onemocnění vznikající nebo se zhoršující vlivem pracovního prostředí. Nesouhlasíme s jeho zrušením.

Odůvodnění:

Vyhláška č. 405/2003 Sb., podle které se nároky vzniklé podle vyhlášky č. 19/1991 Sb. vypořádají sice vyhláškou č. 19/1991 zrušila. Nevíme však, zda ještě existuje někdo, kdo tyto

plnění pobírá. Vzhledem k tomu, že důvodová zpráva to neuvádí, mělo by MPSV zjistit a jestli jsou ještě zaměstnanci, na které se uvedená vyhláška vztahuje.

9) K bodu 64. Požadujeme dosavadní znění § 15 odst. 7 zachovat: tzn. požadujeme, ponechat v zákoně ustanovení, které umožní odečíst členské příspěvky od základu daně:

„§ 15 odst. 7 zní: „ Od základu daně lze odečíst zaplacené členské příspěvky zaplacené ve zdaňovacím období členem odborové organizace odborové organizaci, která podle svých stanov obhájí hospodářské a sociální zájmy zaměstnanců v rozsahu vymezeném zvláštním právním předpisem. Takto lze odečíst částku do výše 1,5 % zdanitelných příjmů podle § 6, s výjimkou příjmů podle § 6 zdaněných srážkou podle zvláštní sazby daně, maximálně však do výše 3 000 Kč za zdaňovací období.“

Odůvodnění:

Daňové zvýhodnění části členského příspěvku bylo do zákona doplněno v souladu s Rezolucí 5. Evropské regionální konference MOP (Varšava, září 1995), která v bodě c) vyzývá vlády evropských zemí ke vhodným opatřením v daňové oblasti, jež by umožnila podnikům a pracovníkům započítávat jejich příspěvky svým příslušným organizacím jako nákladovou položku. Předložený návrh však ruší toto zvýhodnění jak na straně zaměstnanců (viz. § 15 odst. 7), tak na straně zaměstnavatelů (viz nově navržené znění § 25 odst. 1 písm. zo). **ČMKOS s tímto návrhem opatřením zásadně nesouhlasí a požaduje zachování dosavadní úpravy.**

Upozorňujeme, že není jasné, co se v § 25 odst. 1 písm. zo) rozumí pod členským příspěvkem – jakákoliv částka převedená z člena na organizaci zaměstnavatelů nebo profesní komoru s nepovinným členstvím označená jako členský příspěvek, nebo musí být nějaká vazba výše členského příspěvku na stanov, statut organizace resp. komory? Pro osvobození příspěvků v § 19 odst. 1 ZDP se to požaduje.

Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.

10) K bodu 187- § 35 ca). I když se nejedná o zaměstnance, považujeme toto ustanovení za diskriminační.

Odůvodnění:

ČMKOS v minulosti protestovala u cizinců pracujících na území České republiky v roce 2007 a na začátku roku 2008 (bylo dosaženo řešení pomocí opatření MF). Dále pak při obdobném ustanovení týkajícího se pracujících důchodců. Jedná se o obdobně diskriminační ustanovení i když se domníváme, že v tomto případě se spíše jedná o potlačení uplatňování výdajů paušálem. V případě, že podnikatel OSVČ povede např. daňovou evidenci, tak slevu uplatní.

Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.

Návrhy ČMKOS nad rámec zákona:

1) Pokud bude daňové osvobození v § 4 odst. 1 písm. n) zachováno v současném znění, je podle našeho názoru nezbytné zrušit v § 10 odst. 9 písm. a) slovo "odchodné" a v § 36 odst. 2 písm. v) téhož zákona slovo "odchodného".

Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.

2) K § 18a a navazující ustanovení § 36 - požadujeme aby úrokové výnosy nebyly zdaňovány srážkovou daní, ale aby bylo postupováno stejně jako tomu bylo do konce roku 2013.

Odůvodnění

Není problém zda-li jsou tyto výnosy předmětem daně, ale srážkovou daň v tomto případě považujeme za diskriminační, neboť se týká pouze veřejně prospěšného poplatníka a vlastníků bytových jednotek. Administrativní zátěž je mnohem větší než výnosy z této daně s ohledem na výši vyplacených úroků. Většina zmíněných organizací vlastní pouze provozní účty (běžné účty podle terminologie před 1. 1. 2014) kde úrokové výnosy jsou téměř 0. U průměrné organizace se tak jedná cca o 20 Kč odvedených daní za rok. Organizace jsou tak zatíženy účtováním o této skutečnosti.

Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.

3) K § 24 odst 2 písm. j) bod 4.

V § 24 odst. 2 písm. j) bod 4. se ve druhé větě slova „tého stanovené směny“ nahrazují slovy „v kalendářním dni“, ve třetí větě se za slovo „zaměstnance“ vkládají slova „v kalendářním dni“ a slova „délka jeho směny“ se nahrazují slovy „jeho práce pro zaměstnavatele“, ve čtvrté větě se slovo „směny“ nahrazuje slovy „kalendářního dne“ a za slovo „stravné“ se vkládají slova „při pracovní cestě delší než 5 hod.“.

Úplné znění § 24 odst 2 písm j) bod 4 - provoz vlastního stravovacího zařízení, kromě hodnoty potravin, nebo příspěvky na stravování zajišťované prostřednictvím jiných subjektů a poskytované až do výše 55 % ceny jednoho jídla za jednu směnu 110), maximálně však do výše 70 % stravného vymezeného pro zaměstnance v § 6 odst. 7 písm. a) při trvání pracovní cesty 5 až 12 hodin. Příspěvek na stravování lze uplatnit jako výdaj (náklad), pokud přítomnost zaměstnance v práci ~~během této stanovené směny~~ **v kalendářním dni** trvá aspoň 3 hodiny. Příspěvek na stravování lze uplatnit jako výdaj (náklad) na další jedno jídlo za zaměstnance **v kalendářním dni**, pokud ~~délka jeho směny~~ **jeho práce pro zaměstnavatele** v úhrnu s povinnou přestávkou v práci, kterou je zaměstnavatel povinen poskytnout zaměstnanci podle zvláštního právního předpisu 110a), bude delší než 11 hodin. Příspěvek nelze uplatnit na stravování za zaměstnance, kterému v průběhu ~~směny~~ **kalendářního dne** vznikl nárok na stravné **při pracovní cestě delší než 5 hod.** podle zvláštního právního předpisu 23b). Za stravování ve vlastním stravovacím zařízení se považuje i stravování zabezpečované ve vlastním stravovacím zařízení prostřednictvím jiných subjektů,

Odůvodnění

Stejná úprava při poskytování příspěvku na stravování jaká je obsažená ve vyhláškách MF č. 430/2001 Sb. a č. 84/2005 Sb.

Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.

K ČÁSTI DESÁTÉ

Změna zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců

Čl. X

ČMKOS zásadně nesouhlasí se zavedení jednotné sazby úrazového pojištění a trvá na tom, aby byla ponechána diferencovaná sazba. V zákoně č. 458/2011 Sb., o změně zákonů souvisejících se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů, bylo pojistné na úrazové pojištění zahrnuto od odvodu z úhrnu mezd (§ 39c a následující zákona o daních z příjmů). Odvod z úhrnu mezd zahrnuje pojistné na nemocenské a důchodové pojištění, zdravotní pojištění a úrazové pojištění. S tímto administrativním zjednodušením výběru pojistného na úrazové pojištění ČMKOS zásadně nesouhlasí.

Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.

K ČÁSTI ŠESTÉ

Změna zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Čl. IX

A

K ČÁSTI JEDENÁCTÉ

Změna zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění

Čl. XVI

Podle předloženého návrhu zůstává v platnosti základ pro odvod pojistného na sociální a zdravotní pojištění zavedený zákonem č. 458/2011 Sb.

V současné době se do vyměřovacího základu pro sociální a zdravotní pojištění zaměstnance **nezahrnují i tyto příjmy:**

- **odstupné a další odstupné, odchodné a odbytné** poskytovaná na základě zvláštních právních předpisů a odměna při skončení funkčního období náležející podle zvláštních právních předpisů,
- **jednorázová sociální výpomoc** poskytnutá zaměstnanci k překlenutí jeho mimořádně obtížných poměrů vzniklých v důsledku živelní pohromy, požáru, ekologické nebo průmyslové havárie nebo jiné mimořádně závažné události,

S tímto postupem ČMKOS zásadně nesouhlasí a požaduje zachování ustanovení upravujících vyměřovací základ pro sociální a zdravotní pojištění ve znění platném pro rok 2014. ČMKOS trvá na zachování úpravy platné pro rok 2014 a požaduje ze zákona č. 458/2011 Sb. - v Části jedenáctá čl. XIX, vypustit bod 9 (účinnost od 1. 1. 2015) a v Části šestnácté, čl. XXV. bod 7 (účinnost od 1. 1. 2015).

Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.

Odůvodnění:

Zahrnout odstupné do základu pro odvod pojistného je ukázkou toho, že vláda své prohlášení o zrušení zákona č. 458/2011 Sb. nemyslela vážně. Na návrh MPSV bylo do zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, doplněno ustanovení § 44a, které deklaruje, že odstupné má charakter sociální dávky a návazně na to stanoví, že uchazeč o zaměstnání, kterému bylo podle zákoníku práce u posledního zaměstnavatele vyplaceno odstupné, odbytné nebo odchodné, má nárok na podporu v nezaměstnanosti až po uplynutí doby, která odpovídá výši takto vyplaceného odstupného. Stávajícím návrhem má však odstupné být chápáno jako příjem zaměstnance, který kromě dosavadního zdanění musí být nově zahrnut také do základu pro odvod pojistného, což je v přímém rozporu s pojetím odstupného jako sociální dávky. Jde o opatření, které povede k redukci odstupného a současně to bude mít zásadní dopady na zaměstnavatele, kteří budou provádět restrukturalizaci. **Požadujeme proto odstupné, jakožto sociální dávku nahrazující podporu v nezaměstnanosti, osvobodit od daně z příjmu i od pojistného.**

Rovněž požadujeme osvobození od pojistného částek vyplacených formou jednorázové sociální výpomoci.

Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.

V Praze dne 10. června 2014